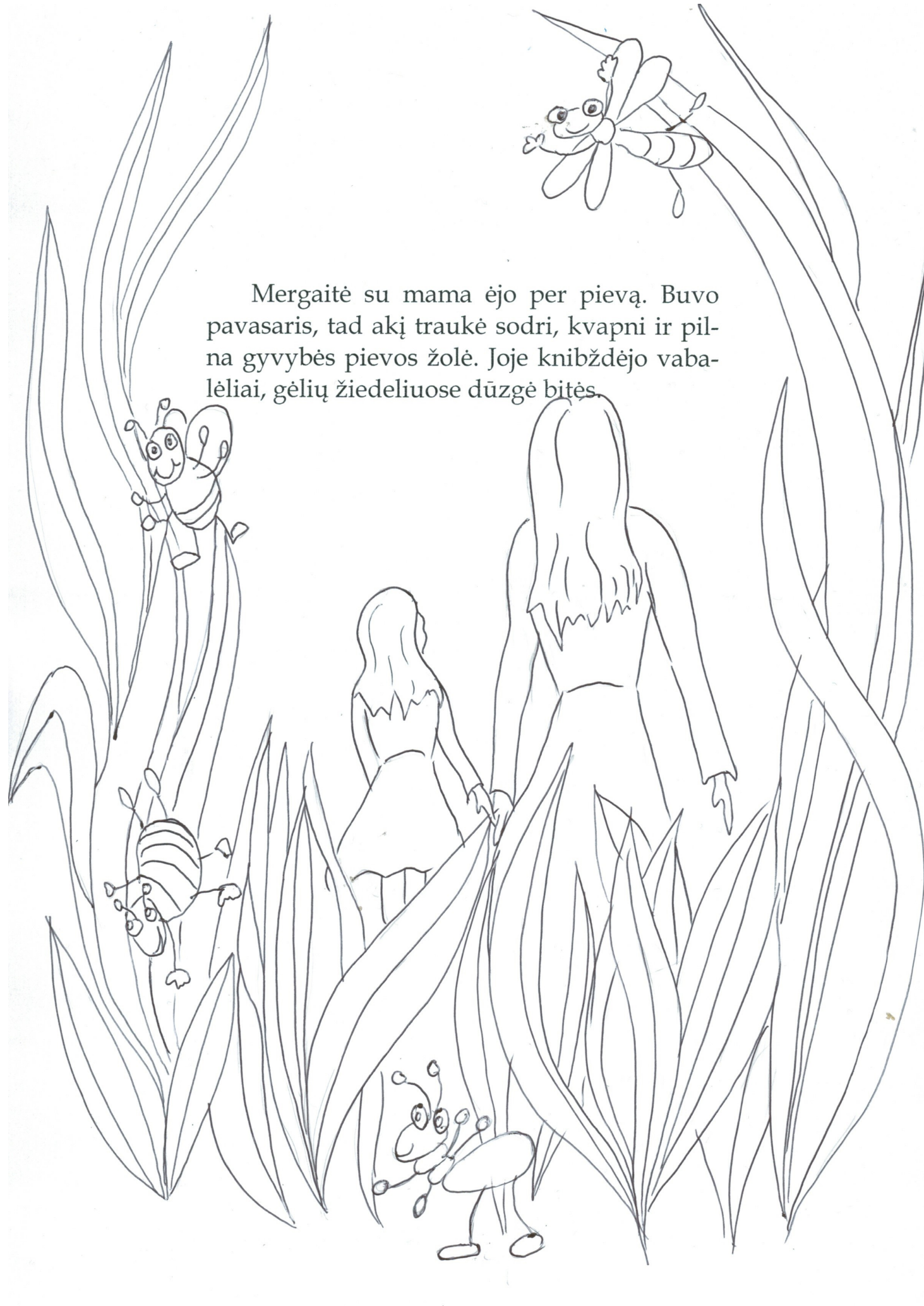
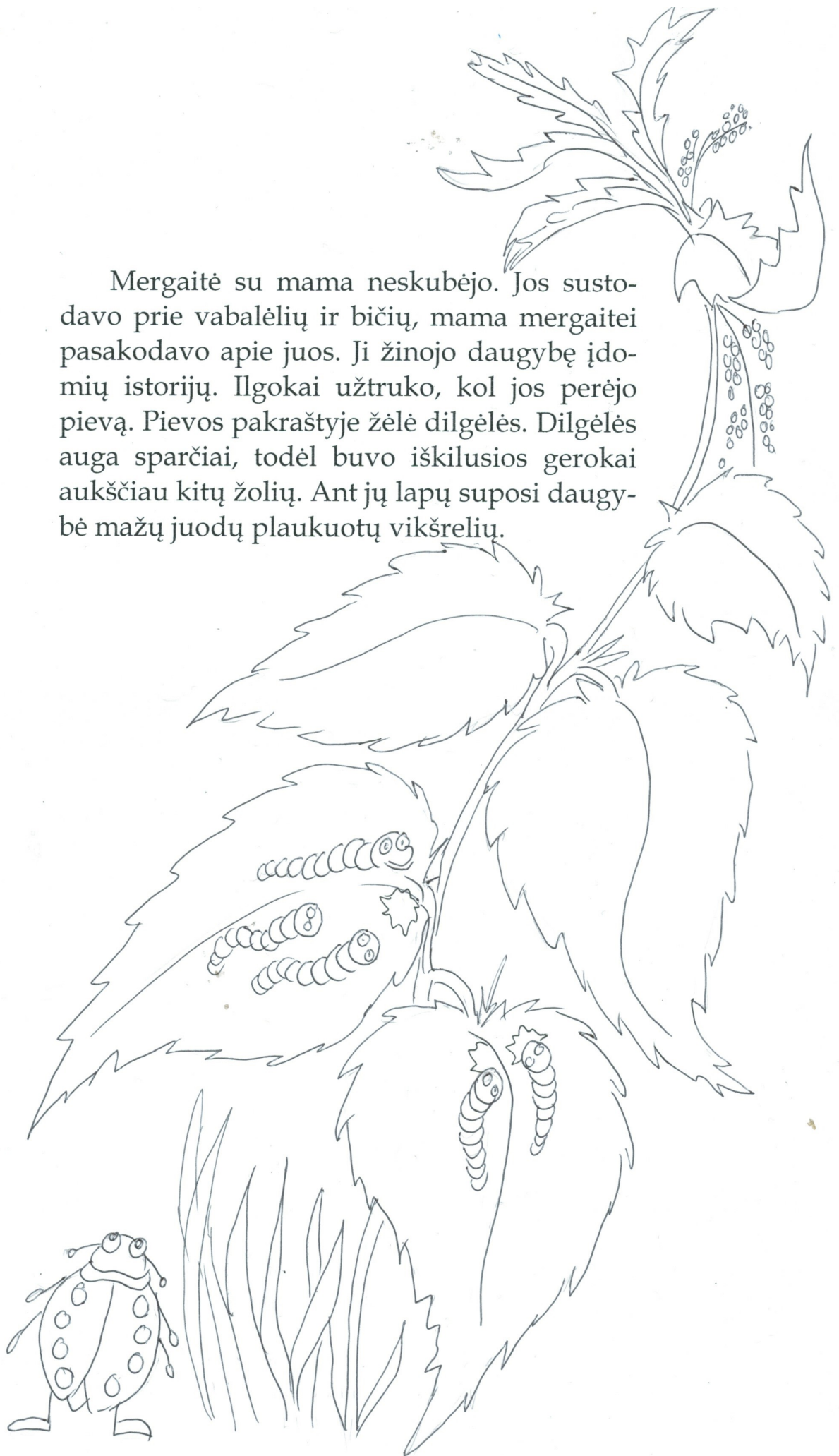

PASAKOJIMAS APIE VIKŠRELĮ
ŠMIRELĮ,
KURIS BIJOJO AUGTI

Mergaitė su mama ėjo per pievą. Buvo pavasaris, tad akį traukė sodri, kvapni ir pilna gyvybės pievos žolė. Joje knibždėjo vabalėliai, gėlių žiedeliuose dūzgė bitės.

Mergaitė su mama neskubėjo. Jos susto-
davo prie vabalėlių ir bičių, mama mergaitei
pasakodavo apie juos. Ji žinojo daugybę įdo-
mių istorijų. Ilgokai užtruko, kol jos perėjo
pievą. Pievos pakraštyje žėlė dilgėlės. Dilgėlės
auga sparčiai, todėl buvo iškilusios gerokai
aukščiau kitų žolių. Ant jų lapų suposi daugy-
bė mažų juodų plaukuotų vikšrelių.

Mergaitė stabtelėjo ir paklausė:

- Mama, kas čia?

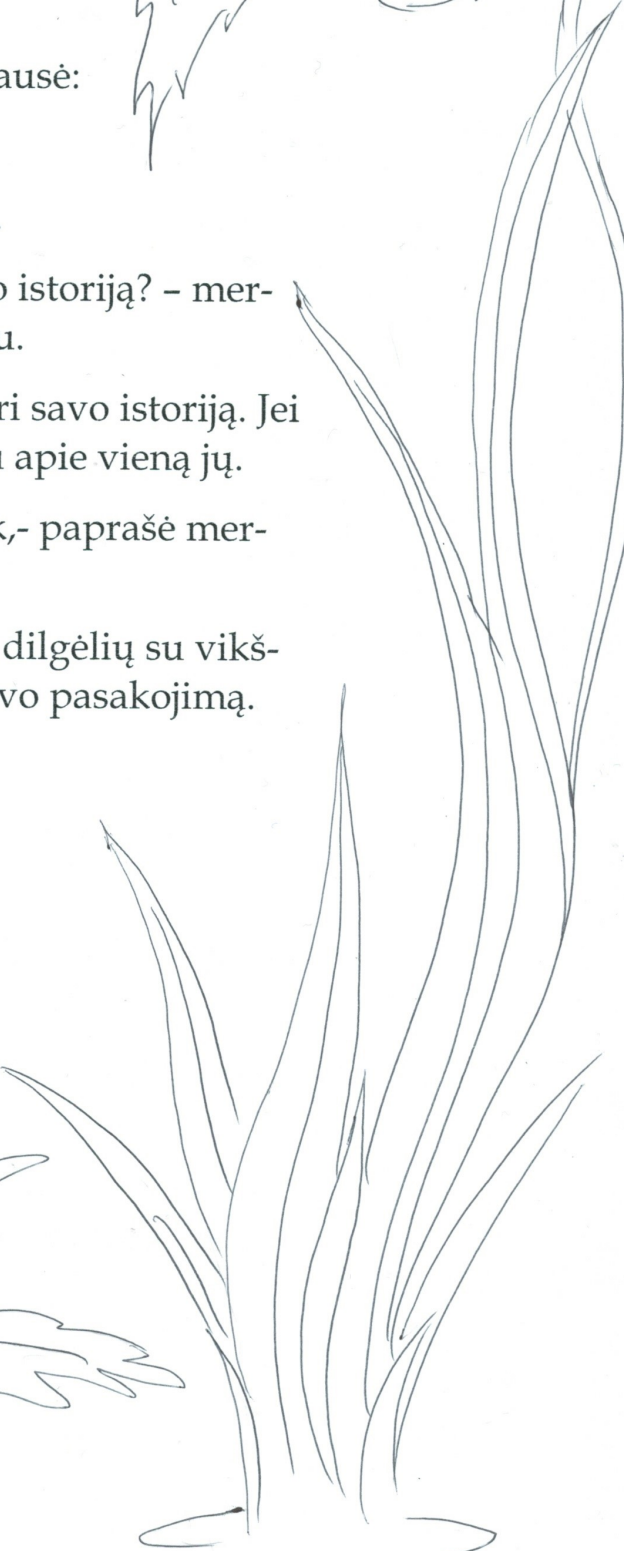
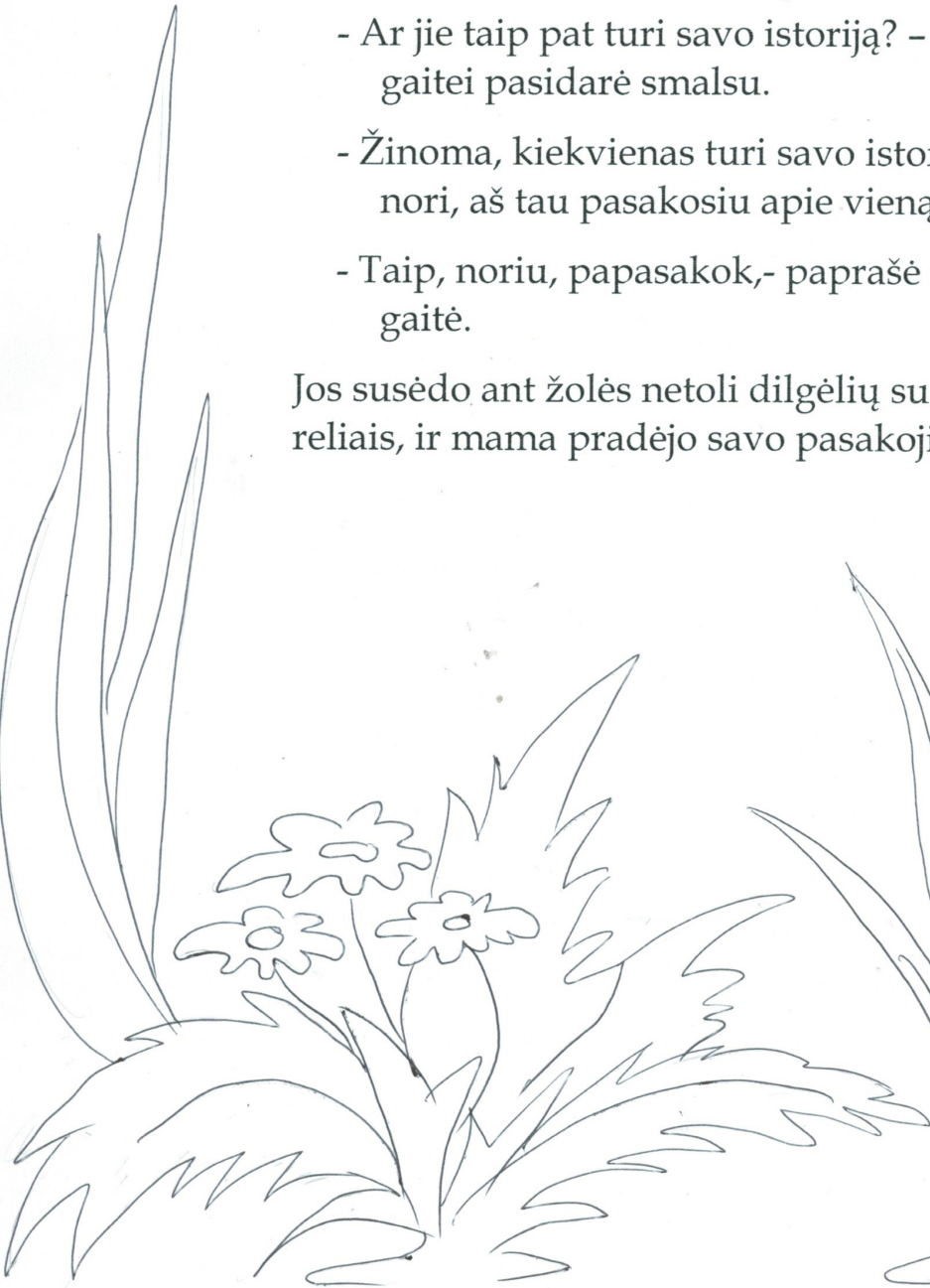
- Tai drugelių vikšreliai.

- Ar jie taip pat turi savo istoriją? – mergaitei pasidarė smalsu.

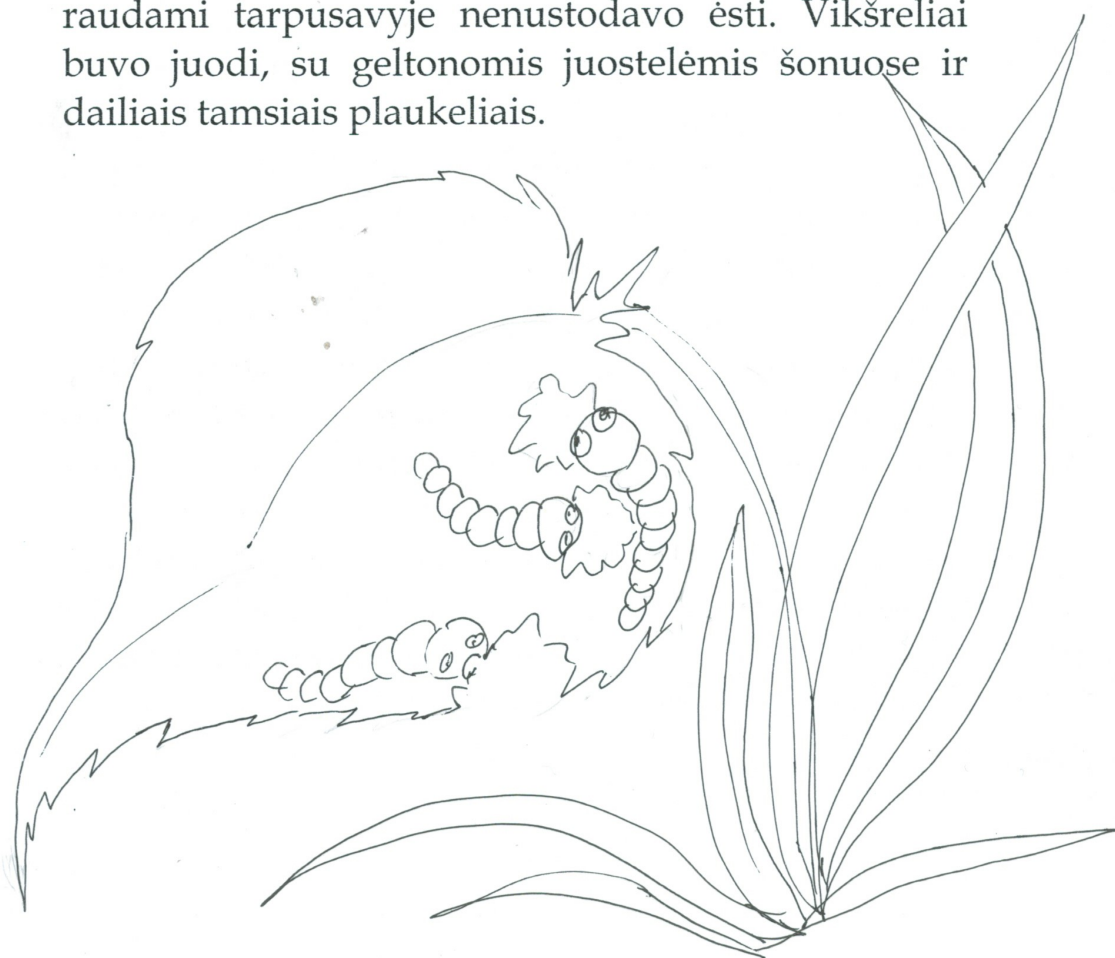
- Žinoma, kiekvienas turi savo istoriją. Jei nori, aš tau pasakosiu apie vieną jų.

- Taip, noriu, papasakok,- paprašė mergaitė.

Jos susėdo ant žolės netoli dilgėlių su vikšreliais, ir mama pradėjo savo pasakojimą.

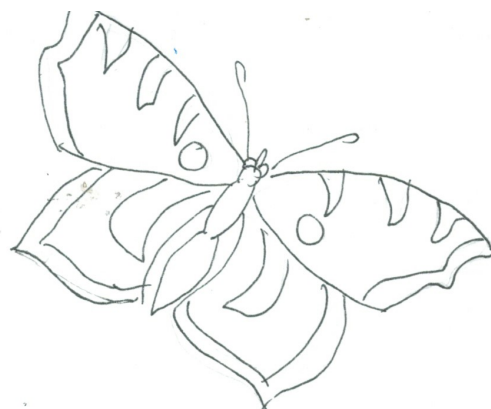
Visi vikšreliai išsiritę iš prilipintų ant dilgėlės lapų žalių dailių kiaušinėlių beveik vienu metu ir kiekvienas jų iš karto pasijuto alkanas. Ilgi jų pilveliai reikalavo maisto, ir jie neturėjo kito pasirinkimo, kaip tik paskanauti lapų, ant kurių suposi. Ir ką jūs manote? Jie paragavo ir suprato, kad tai yra labai skanu. Tat nieko keisto, juk kiekvienas padarėlis turi jam skirtą maistą ir jeigu tu būtumei dilgėlinuko vikšrelis, žali dilginantys lapai tau atrodytų labai skanūs. Laimei, nors vikšrelių išsiritę keli šimtai, dilgėlės augo vešlios ir jų lapų buvo daug daugiau nei reikėjo visad alkaniems vikšreliams. Iš tiesų, jie ėsdavo daug ir godžiai ir neėdė tik tada, kai miegojo. Jie ropojo ėsdami, galvojo ėsdami. Ir net bendraudami tarpusavyje nenustodavo ėsti. Vikšreliai buvo juodi, su geltonomis juostelėmis šonuose ir dailiais tamsiais plaukeliais.

Mums šie padarėliai visi atrodytų visiškai vienodi, bet jie vienas kitą puikiai atpažino. Kadangi nebuvo kam jų pavadinti, tai davė vardus vienas kitam. Vikšrelis Šmirelis gavo tokį vardą todėl, kad buvo lieknas, labai vikrus ir greitai visur šmirinėdavo. O jo geriausia draugė buvo vardu Segutė, nes turėjo tvirtas kibias kojeles, kurių nagučiai tiesiog įsisegdavo į lapą ir taip tvirtai ją laikė, kad ji nebijodavo nukristi nuo lapo net smarkiausiam vėjui pučiant. Visas dienas vikšreliai leisdavo ėsdami, tvirtai įsikibę į vėjelio siūbuojamus lapus, o naktimis miegojo, draugiškai susiglaudę savo pačių nunertame šilkiname tinklelyje.

Jie ėdė daug ir augo greitai. Kartas nuo karto jiems pasidarydavo taip ankšta savo pačių odoje, kad panorėdavo ją nusimesti ir išsinerdavo palikdami savo seną odą. Ir taip vis augo.

Vikšrelis Šmirelis buvo labai smalsus. Jis kramsnojo, žvalgėsi ir daug apie viską galvojo. Jis norėjo suprasti, pažinti ir tyrinėti. Jis nepraleisdavo progos pasikalbėti su kitais vikšreliais ir pro šalį keliaujančiais vabalėliais.

Tik skrajūnų, kurie praplasnodavo viršum dilgėlyno, kalbinti jis nesiryždavo – tokie jie atrodė žavingi, didingi ir nuostabūs.

Kartą begrauždamas lapus Šmirelis nukelavo toliau nei kiti vikšreliai ir susitiko kitą panašių vikšrelių būrį. Jie buvo tokie pat juodi, su geltonomis juostelėmis šonuose ir dailiais tamsiais plaukeliais, tik didesni, gerokai didesni už Šmirelį, mat buvo vyresni.

Jie buvo draugiški Šmireliui, tik truputėlį tingėjo plepėtis. Vienas iš jų pasakė:

- Mes tiek daug nebekalbame, kaip anksčiau. Tik ėdam, nes jau ima miegas.

- Koks miegas? - nustebė Šmirelis. - Juk naktis dar toli.

- Ne, mažyli, ne nakties miegas, keistasis miegas. Tas, kuris tave sustingdys. Pažvelk tenai, - ir jis parodė toliau ant stiebo prisitvirtinusi keistą daiktą, lyg kokią išaugą ant stiebo, lyg kalniuką.

- Kas tai? – nesuprato Šmirelis, net ir apžiūrėjęs tą keistą apvalkalą iš arčiau.
- Tai kokonas, – paaiškino didysis vikšrelis. - Mes visi pavirsime kokonais. Jau keletas mūsų jais pavirto. Tas pats ir tavęs laukia, kai pakankamai užaugs.
- Oi, kaip baisu, - išsigando Šmirelis. - Toks kietas apvalkalas ir visai nėra akių nei kojų. Juk būdamas kokonu negali nei valgyti, nei judėti, nei matyti, nei girdėti. Ar jie išvis gyvi?
- Aš nežinau, tikiuosi, kad gyvi ir kad čia dar ne visko pabaiga, - ramiai atsakė didysis vikšrelis. - Tiesiog taip jau įvyksta. Reikia pasitikėti Tuo, kuris viską taip sutvarkė.

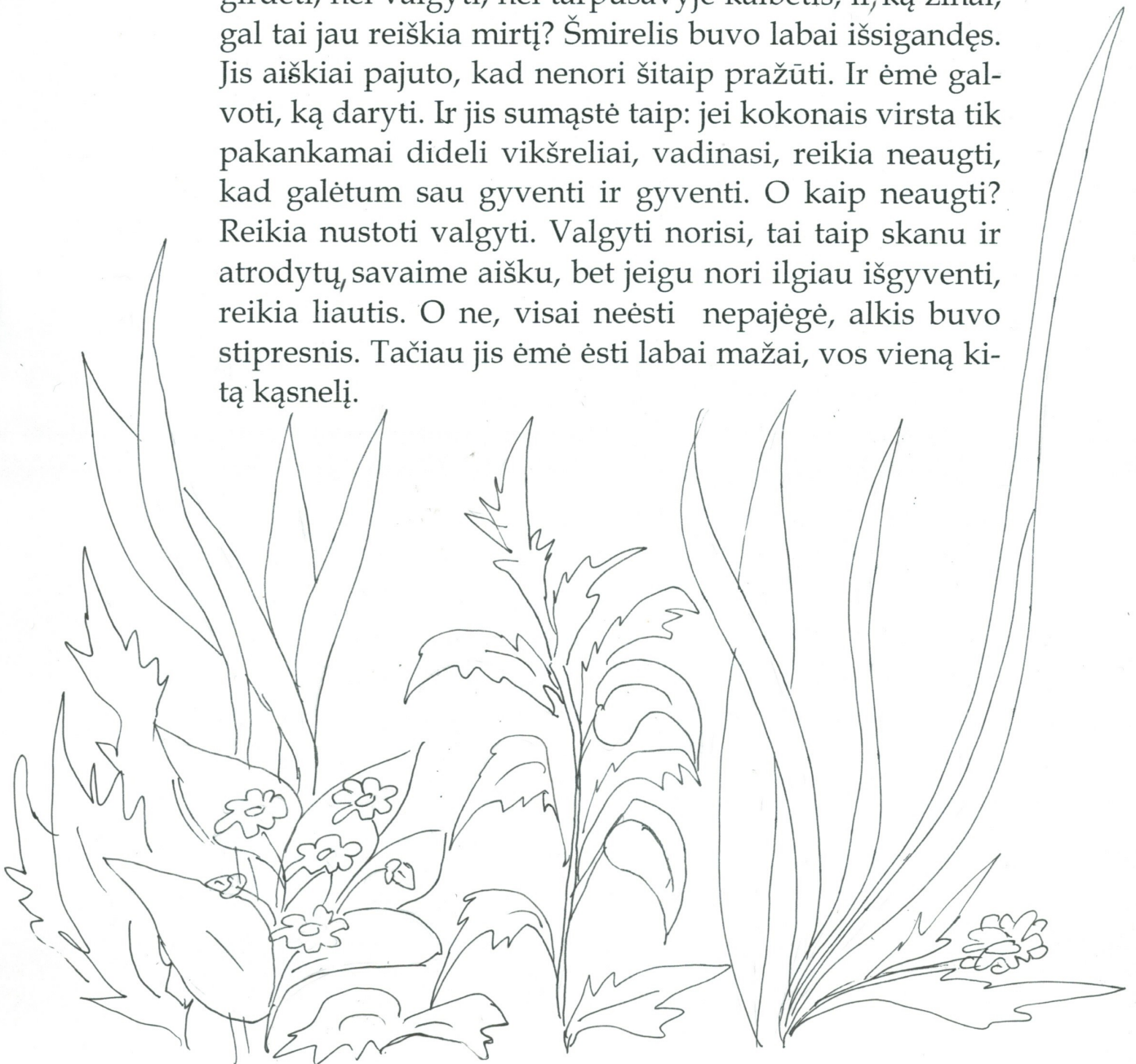
Šmirelis taip išsigando to, ką pamatė, kad nebežinojo, ką ir atsakyti, tik ropodamas kartojo sau:

- Baisu, baisu, aš taip nenoriu, ne, nenoriu!

Apie nieką daugiau jis negalėjo galvoti, tik apie tą baisų dalyką, kuris jo laukia, kai pakankamai užaugs. Šmirelis suprato, kad jeigu užaugęs turės virsti tokiu bekoju pabaisa, tai jis užaugti visiškai nenori. Bet kaip to išvengti? Parropojęs prie savojo draugų būrio, žiūrėjo į juos iš tolo, ir vis galvojo, galvojo.

Ir bestebėdamas draugus jis staiga suprato: jie visi auga todėl, kad daug valgo. Ir kai užaugs pakankamai dideli, su jais irgi atsitiks tas pats baisus dalykas: jie bus uždaryti kietame kiaute ir nieko nebegalės matyti, nei girdėti, nei valgyti, nei tarpusavyje kalbėtis, ir, ką žinai, gal tai jau reiškia mirtį? Šmirelis buvo labai išsigandęs. Jis aiškiai pajuto, kad nenori šitaip pražūti. Ir ėmė galvoti, ką daryti. Ir jis sumastė taip: jei kokonais virsta tik pakankamai dideli vikšreliai, vadinasi, reikia neaugti, kad galėtum sau gyventi ir gyventi. O kaip neaugti? Reikia nustoti valgyti. Valgyti norisi, tai taip skanu ir atrodytų, savaime aišku, bet jeigu nori ilgiau išgyventi, reikia liautis. O ne, visai neėsti nepajėgė, alkis buvo stipresnis. Tačiau jis ėmė ėsti labai mažai, vos vieną kitą kąsnelį.

Jis pasidalino savo mintimis su Segute, bet ši nepritarė. Buvo linkusi priimti tai, kas jiems skirta. Ji taip ir pasakė:

- Tu negali kovoti su tuo, kas neišvengiama. Taip bus mums visiems.
- Aš nenoriu. Aš nesutinku su tokia tvarka ir jai nepaklusiui, - atsakė Šmirelis. - Noriu džiaugtis žalia pieva aplinkui ir saule, ir tais didingais spalvotais skrajūnais, praskrendančiais virš mūsų. Įlįsti į ankštą kokoną ir nieko nebematyti? O, ne!
- Šmireli, tu tiesiog bijai nežinomybės, bet nereikia pykti dėl to, kas neišvengiamai turės įvykti. Nei vienas nežinome, kas bus vėliau, bet reikia pasitikėti Tuo, kuris viską taip sutvarkė.
- Niekai, - atsakė Šmirelis. - Aš tikiu tik savimi.
- Bet, Šmireli, mes nieko negalime padaryti, tik ramiai atlikti, kas mums skirta.

Aš galiu. Neėsiu, neaugsiu, ir man nereikės virsti tuo baisiu kokonu.

- Pagalvok, ką sakai! Ką tu pasieksi, nesimaitindamas? - sušuko Segutė. - Juk tai lėta mirtis. Ir kam?
- Mirtis – tai tėti tai, ką tu darai, ką visi daro. Sakau tau: aš nevalgysiu. Verčiau mirsiu iš bado, nei tapsiu kokonu. Ir tau patarčiau, nebevalgyk!

Pamačiusi, kad jis rimtai apsisprendė, Segutė labai nuliūdo, bet atsakė tvirtai:

- Ne, nematau prasmės čia pykti ir maištauti. Jeigu taip reikia, kad mums taip atsitiktų, tegul taip ir būna. Aš nebijau. Tikiu, kad tuo kokonu viskas nesibaigia, kad vėliau mūsų laukia daug nuostabių dalykų.

- Ak, niekai, - atsakė Šmirelis. - Tu visada svajoji apie tai, ko nėra ir linkusi prisigalvoti sau paguosti visokių niekų. Aš netikiu tuo, ko negaliu pamatyti, o tai, ką matau, yra baisu. Ir jokių nuostabių dalykų negali vyksti, kai tu esi ankštame lukšte ir negali net pajudėti. Tu tiki pasakomis, o aš žiūriu ir matau, kokia žiauri yra realybė. Neapgaudinėk savęs!

Dar daug jie apie tai kalbėjosi, bet Šmirelis atkakliai laikėsi savo. Kalbėjo jis ir kitiems vikšreliams, bet jie nusprendė ramiai priimti savo likimą ir būti nenustojo. Tada jis pasitraukė nuo kitų vikšrelių, kad šie jam netrukdytų įkalbinėjimais ir nusprendė būti taip mažai, kaip tik pajėgs. Ir iš tikrųjų, beveik nesimaitindamas Šmirelis nustojo augti. Tik bėda, kad jautėsi labai blogai. Diena po dienos jis vis silpo, ir greitai jau nebepajėgė džiaugtis nei saule, nei gėlėmis, nei tais didingais skrajūnais, praplasnojančiais viršum jo.

Jis nebepajėgė greitai ropoti, galiausiai nebepajėgė jau ir ant lapo išsilaikyti, ir nusiritęs ant žemės gulėjo. Suprato, kad tikriausiai mirs, bet jo pyktis neišnyko ir atkaklumas buvo nepalaužiamas. Tegul jau taip, bet jis nevirs tuo baisiu kokonu, nė už ką.

Taip pasiryžęs Šmirelis ir gulėjo kurį laiką. Staiga jis išgirdo Segutės balselį:

- Kelkis, Šmireli, valgyk.

Jis net nebepakėlė galvos, taip buvo silpna, bet atkakliai atsakė:

- Ne!

- Betgi mielasis Šmireli, tu jau miršti. Nejau nenori truputėlį pakentėjęs tapti tokiu kaip aš?

Tas mielas pažįstamas balsas taip gražiai įkalbinėjo, kad Šmirelis pakėlė savo virpančią juodą galvą ir apstulbo:

- Skrajūnas? Tu, Segute? Kaip tai gali būti? - Savo nusilpusia galvele jis ne iš karto suprato, kas atsitiko su Segute.

- Taip, Šmireli, - atsakė Segutė, plasnodama margaspalviais sparneliais. - Kaip matai, aš buvau teisi, atsitiko nuostabus dalykas. Ir tame kokone, kurio tu taip bijai, prabuvau visai neilgai. Buvo neramu ir nepatogu, kai pajutau, kad jau sunku judėti, bet po to aš tiesiog užmigau ir sapnavau saulę, gėles, ir tave... O paskui prabudau, pasiražiau, kokonas plyšo ir štai ėmiau skleisti sparnus. Ir supratau, kas įvyko. Oi, Šmireli, skraidyti taip nuostabu, aš negaliu atsidžiaugti! Kaip gerai, kad tave radau! Prašau, kuo skubiau valgyk, daug daug valgyk, kad būtumei stiprus, juk tau reikės skraidyti.

Plasnojančios aplinkui Segutės primygtinai raginamas Šmirelis sukaupė paskutines jėgas, ir pajėgė palypėti stiebu aukštyn iki pirmojo dilgėlės lapo, kad atsikąstų kąsnį. Kando vėl ir vėl. Valgė, tikėdamasis, kad dar ne per vėlu, ir jis ne per daug nusilpęs. Kad galės dar augti iki kol pavirs kokonu, kad iš jo išsiristų naujam puikiam gyvenimui.

Ir taip, jis išgyveno. Šmirelis stropiai maitindavosi visą dieną, kas naktį užmigdavo su viltimi ir kasdieną jautėsi vis stipresnis. Jis augo. O Segutė nuolat jį lankė. Ji pasakojo, koks saldus nektaras ir kokie puikūs vaizdai atsiveria iš aukštai. Ir kaip su niekuo nepalyginamai gera skristi.

Šmirelis nekantravo pats visa patirti, ir karštai troško to, ko pirma taip bijojo. Jis labai apsidžiaugė, pajutęs, kad jau darosi sunku judėti ir dieną norisi miego.

Būdamas kokone jis nežinojo, kaip smarkiai keičiasi jo kūnas, tik sapnavo nuostabius sapnus, o kai prabudo, su džiugia nuostaba pajuto savo kūno pasikeitimą ir suprato, kad jis jau skrajūnas.

Šmirelis negalėjo iš šalies pamatyti, kaip puikiai ir kaip dingai atrodė, kai jo sparnai tiesėjo, skleidėsi ir sužėrėjo spalvomis vėlyvo ryto saulės šviesoje. Jis tik be galo džiaugėsi, ir kai pakilo pirmajam skrydžiui, plasnodamas virš pievos negalėjo nustoti šaukęs:

- Ačiū, ačiū!

Jis nežinojo, kam dėkoja, bet tas buvo nesvarbu, juk jis tik drugelis. O Tas, Kuriam Buvo Dėkojama, viską girdėjo.

- Štai tokia istorija, – baigė pasakoti mama. - Ar ką nors joje supratai?

- Supratau, kad Segutė buvo tikra draugė, ir kad reikia valgyti, kad būtum stiprus ir sveikas, – atsakė mergaitė.

- Na, tai tu nemažai supratai. O kai paaugsi, gal suprasi ir dar ką nors daugiau, – nusišypsojo mama ir nusivedė savo dukrelę namo. Valgyti košės su pienu. Daug.

O aplinkui plasnojo drugeliai.

